

NAGYKÖRÖS ÉS VIDÉKE

Politikai, közgazdasági és társadalmi lap. A „Nagykörösi Gazdasági Egyesület” hivatalos lapja.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Nagykörös, IV. ker., Kossuth Lajos-ter 25.</p> <p>Megjelenik hetenként háromszor: Kedden, csütörtökön és vasárnap reggel.</p>	<p>Főszerkesztő: M a g y a r K ä z m é r.</p> <p>Felölős szerkesztő és lapfajdosón: D. Tóth Ferenc.</p>	<p>Előfizetési árak: HELYBEN: Égész évre 10 K, 1/2 évre 5 K, 1/4 évre 2 50 K</p> <p>VIDÉKEN: Égész évre 12 K, 1/2 évre 6 K, 1/4 évre 3 K. Egyes szám ára vasárnap 10, hétfőnap 4 fill., Nyitárj. iróniktól 50 fill.</p>
---	---	--

Karácsonyi pásztori levél a Dunamelléki Református Egyházkerület Gyűlekezeteinek és Előljáróinak.

Kegyelem és békesség Istentől, a mi Atyánától és az Ur Jézus Krisztustól!

Szívem indataiból ezekkel az apostoli szavakkal üdvözöllek titeket, szeretett hívem, a szent Karácsonynak, a legszebb és legkedvesebb keresztyén ünnepek között, mely a kegyelemnek és békességnek, a szeretetnek és igazságának csodálatraméltó háromnáj. Bár az immár másfél év óta dúló, véres világháború forgatagában elmenek minden gondolatot, szívünknek minden érzését hazánk sorsa és szeretkelem életéért való aggodás vagy elvertett, hős fiaink halála feletti bánat foglalja le, mégis kétségen kívül mindnyájan belső örömmel és hitbeli, szent vágyakozással várjuk a Karácsony ünnepét. Vajha a kegyelemnek Istene könyörölne rajtunk és az Ő szent Fia születésének emléktünetpén valóra válna a belhalmi mézőn elhangzott mennyei szózat: „békesség a földön!” — Hogy

a véres csaták harci zaja elnémulván, a reánk várakozó közös feladatok nagyságának élnék érzésében, az Isten megsegitő kegyelmébe vetett hittel, a Krisztus anyaszentegyháza iránt érzett szeretettel folytathassuk szeretett hazánk, magyar, református, keresztyén egyháznak felvirágoztatására és e háza minden gyermekének üdvére és boldogítására azt a munkát, amellyel megbízottunk a Krisztus által. Legyünk azért, szeretett hívem, a harcban kitartók és a munkában fáradhatatlanok! Az élő hit és munkás szeretet fegyverével küzdjünk meg a pokol harcot, úgy viselvény magunkat mindenben, amint melő a Krisztus evangéliumához, egy lélekkel járván mindnyájan és együtt, egy szívvel küzdjünk a mi hitünknek javára és semmiiben sem hagyván magunkat az ellenségöknek megfélemlíteni. Mert nekünk adatott a kegyelem, hogy ne csak higgyünk a Krisztusban, hanem szüvedjünk is érte, aki meghalt a keresztén, hogy halálából mi nyerjünk életet. A bánatnak és megpróbáltatásnak ezekben a szomorú napokban merítsünk erőt és keressünk megnyugvást: az Isten gondviselő sze-

retetébe vetett hitben, abban az erős meggyőződésben, hogy amit az emberi bűnös indulatok a mi megrontásunkra gondoltak, azt a jó Isten javunkra fordítja. Igazságos ügyünk végső diadalába vetett hittel várjuk azért üdvözítők születési ünnepeit és a keleti bölcsékkel együtt mi is szent bizodalommal: menjünk az Ő bölcsőséghez, mert ott a szenvedő lelki balzsamot, a csüggedő biztalást, a nyomorgó segedelmét talál. Aljatok meg tehát a hitben és minden dolgaitok szeretettel menjen végbe (I. Ján. 16. 13. 14.); — mert aki a Krisztus parancsolatait meg nem tartja s mégis az Ő hívenek valja magát, az olyan hazug és nincsen benne igazság. (I. Ján. 2. 4.) Azért mindezekkel jól tegyetek, de kiváltképen a ti hiteteknek cselédel — mondja a nagy apostol. Gondoskodjatok a betegek meggyógyításáról, a gyengéknek megerősödéséről. A szűkösben szenvedőköl meg ne feledkeztek és aki gyamolást kér, annak segítségére menjetek, hogy legyetek élő kövek, akikből felépül Istennek temploma.

Mindezeknél fogva, kérve kérik titeket szeretett hívem, ne zárkózzatok

TÁRCA.

Fenyőfalomból karácsony reggelére.

— 1915. —

Írta: Horváth József.

I. Fenyőfák.

Fenyőfőris, színek büszke öre,
Amit föltekintesz a futo felhőre
Égbenyuló havas meredélyén állván
Te vagy maga a Sors, a Titok, a Bívány!
Körötted sóhajoz sűrű erők mélye,
De hozzád nem hal fel az idő szeszélye,
Te vagy a végtelen, kemény, zordon Erő,
Zivatarban, vérszen soha nem rendülő ...
Élszállhat feletted akár egész század,
Vihar fergetege világokat rázhat,
Álsz komor lenséggel, nem indulsz meg rája.
Még magasabbra tör lombod koronája,
Még erősebb leszel, nagy Élni-akarád,
Kevely lelked őse, fenyőfőris!

Fenyők zúgó lombja, örökzöld, hős sátor,
Amit halkan süzs-zúgsz-könnyű szélfúvástól
S déli nap verőjét sötét rengetegbe

Csúds árnyfoltokkal takargatod egybe,
Te vagy az öröklet színekből szóit mása,
Álmatos szíveknek a vigasztalása!
Te vagy hervadallal reménység jötképe,
Csalódnának, gyászának végső menedéke ...
Ha a lomb leszápad őzsi fák omirul,
Galyd hőz akkor is örök tavasz virul,
Ha rég elporlott is az ifjúság a lányka,
Kik ligeted ölen gyullak édes lángra,
Te új szerelemnek vagy meghitt tanyája,
Zúgó fenyves erdő igéző homályja,
Te vagy a győztesen megújuló élet,
Soha meg nem haló, dező, nagy természet!

Fenyőfa ezüstös, csillagfényes ága,
Amint világítás a szent éjszakába
Boltoságban uszó gyermekek körében,
Te vagy mesebeli, földreszállott Éden
Ezer vágy, kívánság — rakva egy halomba,
Ajándékkal ékes, áldott karácsonyfa!
Te vagy ártatlan, kis gyermeklelkék álma,
Mennyei géret valóságá válna,
Miert picit szívűk áhítova dobban,
Ami ott szunnyadtól álmodó ajkukban,
Mit a képrelet se varázsolhat szebben,
Itt ragyog anygakéz szőtte tündér kertben,
Minden fűbűz érzés legistábbik vágya,
Karácsonyfa, a dott, csillagfényes ága.

Fenyőfőris! Hozd el a lelkedet!
Zúgó fenyveserdő boris te engemet!
Karácsonyfa ága, simulj az orcámra,
Csüts el, ringass el a szent éjszakára!

II. Jövel Jézus!

Eljössz-e hozzánk édes Jézusunk?
— A ködös, fagyos éjszakába,
Hol kőve dermedt holtitekenek
Kopog az ör remegő lába?
A kis sötéte bősé águk száva
Kiserületi, vézes sügár vet,
Fegyverdörgésbe, vad káromlásba,
Átkba fullad te szent neved!

Eljössz-e hozzánk édes Jézusunk?
— A nádtelős, hideg szobába,
Ahol kopár falakon révedez
A szegénység bús mécsvilága;
Hal a boldogság, mint siri emléh
Haldokol tört szívekre zárva
S keserves köyek közt halnak zokog
Az özev, az apátlan ár?!
Eljössz-e hozzánk édes Jézusunk?
Kiknek bútol halvány az arcunk,
Nehéz sóhajok, néma vergődés

el a szenvedők és nyomorultak elől, sőt inkább nyissátok meg szíveketek és a könyörület lelkétök indíttatva, jéj-jetek segítségére egyházkerülteinknek, hogy lelki vigasztalással építs és hit-erősítő olvasmányokkal láthassa el azokat, kik hazánk védelmében véreznék és azokat is, kik szeretetük miatt aggodnának, vagy már gyzásban járnak. Kérem lelkészaimat is, hogy szent Karácsony ünnepén adakozásra hívják fel híveinket és minden rendelkezésre álló eszközök használatuk fel a gyűjtésre, hogy küzdő vagy megsebesült katonáinkat és az elesettek hátramaradottai vigasztaló és hit erősítő vallásos iratokkal láthassuk el.

Mindnyájatoknak üdvösségese karácsonyi ünnepeket kívánva: az Istennek kegyelme, az Ur Jézusnak szeretete és a Szent Léleknek közössége legyen és maradjon veletek!

Budapest, 1915. december hó.

Atyafiságos üdvözléssel

Petri Elek
püspök.

Ezen főpásztori levéllel kapcsolatban, mely oly híven tükrözi vissza ft. püspök ur hittél és szeretettel teljes lelkét, mely bizonyára sok szíveket indít meg a jótételre: megemlékezünk arról, hogy nagykőrösi református gyülekezetünkben már is igen szép eredménnyel folyik a gyűjtés a *Katonák Imakönyvére*. Nemcsak maga az egyházpénztár adott erre a célra 500 K-t, hanem a templomi felhívás következtében a *gyülekezet egyes tagjai is nagy buzgósággal adják be kisebb-nagyobb adományait a lelkesítő hivatalon*. Az adakozások a csütörtök reggeli biblia magyarázati órák után hirdetteknék ki a templomban. A terv az, hogy minden ezer lélek után 100 K-t gyűjtsünk. gy a nagykőrösi gyülekezetre legalább 1800 K járul. Cegled és Hala már be is váltották a hozzájuk fűzött váradalmat; amaz 1600 K-t, emez 1000 K-t küldött be Pato-

nay Dezső lelkész, egyesületi pénztárnokhoz. Hisszük, hogy az ünnepekben részint a perselyes adakozás, részint a személyes adományok útján mi is összehozzuk adományunkat, mint a küzdő katonáink iránt érzelt szeretetünknek egyik legszebb bizonyágát. Vajha, két szavunk ne lenne kiáltó szó a pusztaban!

Ammon oáz.

Freigrath után ford totta: Germanus.

„Vendég, maradj itt éjszakára.
Lovad legelni sem hagyod?
Ez a puszta legszebb oáza,
Homoktengerbe vész határa;
Mint zöld smaragd, ha egymagába
Sárgás topázok közt ragyog!”

„Öh szivesen!” — mond és leszáll,
Lovárú zablót a mást levett.
Leül, hisz itt lesz jó tanyája,
Fönn zug a saskeselyű szárnya,
Pentápolisba huz irányja
Pihenni a szirtis felett.

Mappájával tédét befödté;
Dal a cimbalom mellet örül.
Redulin sátrak körülötte,
Fénylő zablás lovak mögötté,
Gazdáiak burnuszban; előtte
Szokatlan mindez ott körül.

A sivatagi szállóhelynek
Képt megfesti színesen.
A kut mellett tevék pihennek,
Karcus lányok táncra kelnek,
Tovaszaladnak a közledeknek,
Dallal szökellve kelenek.

„Vendég, maradj itt éjszakára.
Lovad legelni sem hagyod?
Ez a puszta legszebb oáza,
Homoktengerbe vész határa;
Mint zöld smaragd, ha egymagába
Sárgás topázok közt ragyog!”

Használjunk hadisegély postabélyeget és levelezőlapot.

A nappali s éjjeli harcunk? . . .
Kiknek reménye már csak: feledés,
Sirhanjtja multak örömeinek
S temetési harangzúgás a
Karácsonyi, anyagi ének?!

Óh jőjj, békecség dicső királya!
Legyen e borzalomnak vége.
Boruljon a véres casatiska
Bethlehem, esdve várt béke!
Állítsa meg a halálos gyilkot
A küzdők közt igralmas kezde,
Avad megint emberre az embert,
Ki ellened annyit vétezek.

Óh jőjj örök, mennyei szeretet!
Szállj a bánattal telt szívekbe,
Vérző sebet a sok szenvedőnek
Égi balzsomoddal fedezd be.
Angyal karod szelid érintésén
Apadjon fájó köny hullása,
Derájón a bánat tengerére
Karácsony szent vigasztalása.

Hajnalodik . . . úde gyermekajkajk
Csodás dala csendül az éjbe,
Hangjain már felettünk szárnyal a
Megváltás, hit, szeretet s béke!

Jövel Jézus! Áhittattal teli
Szívünk érted pege kilátára,
Tegéd vár harcolók milliója
S a szégyeni, az özevgy, az árva!

III. Az én karácsonyfám.

Szirkázott a holdfény friss hóra escten:
Sötét ablakomba fénygölygát tettem.

Kis szobámban némán üldögélt a bánat,
Amíg diszittetem a karácsonyfámat.

Ráraktam szép sorban multam tünő képít,
Életemnek minden szomorú emlékit.

Szenvedést, csalódást, szidalmakat, gáncsot,
— Soha, soha cnyi, tövises virágot!

S mikor telet lelt, a hegyéig rakottan,
Bücső gyertyácskámat rajta meggyújtottam.

Lángja, mintha kopár mezőket kaszálna! . . .
Rámborult szeliden a feledés álma . . .

Mire felbredtem, megessett a csoda,
Valaki az éjjel a fátam meglopta!

Mind e'tint róla a mult gyászos emléke . . .
Helyettük egy kicsi, aranyos levelek.

A karaj kenyér.†

Kissé szokatlan, hogy bevezetéssel kezdődjék egy elbeszélés. De az a pár melleg sor, amiket Magyar Kázmér igen tisztelt barátom s kedves bátyám leveléből ide iktatok, teljes mértékben indokolja a bevezetést. Érdekes is, szükséges is — a teljes megértésre és méltánylásra. Szóserint adom, amint a leveléből kivettem, hogy egy szemernyi is el ne vesszen eredetiségéből, abból a lélekből, amely irónján szívében minden emberi és nemzeti eszményért oly tisztá lánggal lobog s melynek ragyogásából néh. hős Huszár Györgynak emlékeztetése is rá-tűznek a kegyelet és baráti szeretet fényes sugarai.

Azt mondja a level:

„De kiüldök meg nekéd egy kis nyomtatást is. Az a Kisgazda Naplára jövő évi számából való. A karaj kenyérről szól. Huszár Gyuri beszélt el az esetet nekem most az év elején, mikor Versecen jártam és a derek 29-es népalófényt látogattam meg. Gyurinál voltam éjjeli szállásban, napközben a köztvéteket tanytál kerestem föl. Este, ágyba térve beszélt el Gyuri Mészáros Szilveszter jényes esetét, gyászos elejét.

Rég könyvment már a naplárta; élt még szégyen Gyuri akkor, hiszen földnaggya is aztán lepették elő. Mikor Gyuri meghalt, a naplárta ér megjelent. A cikk végére nem írtam már, ami oda illett volna. Nem tettem föl rá a körömet. Nem thattam meg, hogy annak a vités szakaszának, melyben a Mészáros Szilveszterek a közemberek: méltó volt a tisztjuk. Vagy hogy ok voltak méltó a tisztjükhöz. Igazabban egymás között méltó hős fiak. Tiszti ruhában a Mészáros Szilveszter. — Huszár Gyurik a közember sorban: a magyar föld, a magyar gazdasági dicső sarjadékai mind! . . .”

És most beszéljen maga a történet.

(H. J.)

— Tiszamenti csendes kis faluból, Nagy-róvról, vagy Inokáról való jómódu gazdaember volt ez a *Mészáros Szilveszter*. Mintája a derek magyar parasztnak. Józsa a

† A Kisgazda Naplára 1916. évfolyamából.

Kíváncsi kezemet utána nyújtottam.
Csak egy szó volt benne, — remegve olvastam.

Csak egy szó! — És épen akkor kondult rája Szent Karácsony reggel mely harangzúgása.

Dörög hangja felszállt, fel a végtelenbe!
És a magas égből — ébredő szívében . . .

A vampír.

Ira: DAN EMIL.

III.

Tanácsolom: legy veje szemben előkelően udvarias, de fagyaszútólóg józan. Amde a világgért se tüsszent eszed. Meri ha megsejti, hogy viselkedésed mesterkedés: elvesztél. Véged övé vagy. Pillanat alatt úrrá lesz fölötted, leolvastja rólad viselkedésed hazug patináját s akkor kiszolgáltatnád magad végzetes hatalmanak.

— Gábor fiam — mondta nyugodt komolysággal Párkányi — hát mindez érdekes, szinte renybébe kívánczó dolog, de nekem semmielőzök sem imponálnak az elfajta modern beszokványok. Nem igen hiszek rontó bábuösszúgás csodás erejében, amiről te valóságos dicsimusszú zengetél. Talán csak te tapasztaltad — saját maga-

gondolkodása; nem szólanak; de nem is fességy; fgyvelik, ölelkez, semiben sem feleletes, tudni vágyó; olvasni, írni szeret, kis könyvtára volt otthon a „tisztá házhán”. Kedélye derült, ötleles, józta. Tiszteesség-tudó, felsőeség készséggel elismerő; a saját értéket túl nem becsüli, azonban érző; sőt érezteti is; de csak ritkán; ha kell. Ezenkívül „mutató” ember is, arca rokonszenves, vonásai szépek, nemesek; termete jó szabású, délceg, a tartására ráillik, hogy tekintélyes.

A Mollináry vidékéről való. A 40-es évek elejéhez közelít évről, a 29-ik népfőiskolai ezredrel véletlén el jutul végi mozgósításkor — a déli harctér felé.

Elvitték a hegyes Boszniába, ahol is a sikvidéki népfőiskola a 17-esekkel helyi dandárt képezve olyan helyeket jártak, olyan megbízásokat kaptak, s lajtották is, olyan, a milyenek felől ugyan hiába meséltek volna otthon azelőtt a falubejélt!

Rövid-ég okáért elég csak annyit föl- említeni, hogy az ország határából kikerülve őt teljes-hónapon át fűdel alá nem jutottak szabad és alatt tanyáznak, holmi kis lomszátor volt a menekülékül. A vidék és népe vad idegen. A szemhatárt megszakgatja, megcsúfolja a sok boldog gondyald, hegygerince, tető; 1000 méter forma magasságon van a fgyvölő állomásuk.

Az élet egyhangy, unalmas és lélekölő volt a zord hegyek között, ha a magyar paraszt derült kedélyén erőt venne a kishitőség. Nem vett erőt. Néklátásban is volna részük, ha az igénytelenség, jobban mondva ketős igényűség erényében nem volna jókora részük. Testi erejüket, egészségüket lenntartja szabad levegő, ha akad csüggedő köztük megnyitákozik a többség példája, a helyzet köznyelvi személetes bölcs felismerése és állítása annak, hogy erre a hiedell állapotra szükség van. A nemzeti bücsület kívánja most a hazafiaci szolgálatát és a haza védelme az emberek tevének letársa vesztésé egész a végso feszítésig.

Am halad az idő, ószbe fordul a természet; szerb betörések történetek a bos-

nyák területekre. Ezek visszaverése nem csékelység a sikvidéki magyarnak a vesztett hegyek közti és erdők rengetegében. A magyar izomerő és a magyar lélekérő megteszi kötelességét, a betöréseket visszaverik. Nyomban pedig a visszazsaró társ következik és benyomulás a szerb területre.

Cifra, kegyetlen, utatlan vidékekben nem képzelt nehézségek mellett vonulnak jobbjeb, lépésről-lépésre a mieink. Új ténfoglalás, újabb nehézségek elé jutatták őket. A farsádg a rendes emberi méretet éle, de a cél meg „iszonyu” messziségben sejt-hető; az erők fokozása csak a lelki erély feszítésén révén remélhető; a magyar ember a szerb álnokságra gondol, a trón-örökös gyilkosára, az árthatan asszonygy hűtlására. No's ez a gondolat neki busítja a nemes, magyar, gavallér keblet és az ár-talán kis árnyék sorsa is a szivekhez csapódik, a kik a legyilkolt szülők után keseregnek... És új erő feszíti a kemény iz-mokat, idegeket és nyomul előre a népföl-kezők vítez csapatja föltartóztatlanul.

De pihenés is következik; pihenés, de csak rövid ideig. Csak annyira, míg a mal-hatól busót vesznek. Nem kocsi kisérők a hegyi dandárt, csak lovak, apró bosnyák lovak hosszú sora kigyúzóik utánuk, azokon van a profántól kezdve az ágyúig minden.

Hát ettől a máhavasontól vesznek buscut, mely három napra elmaraj töölk, lo állal járható utra tér nagy kerülővel, a gyalog csapatok utatlan vonalon a rövid-bben sietnek válfelű felé.

Az éjlelet magukhoz vesztik, a három napra való.

No ezélet nem sokat könnyítettek a lovuk terhen és maguknak se szerettek különösebb terhet, mert bizony csak egy kenyér jut a emberre, három napi számitással.

Tizenöt felé szelik a profántot. Egy ilyen szelést kap egy katona!!

Furcsán néznek a farsádt magyarok a három napi élelem-adagra. Nem épen lel-kesednek, sőt lehangoltság, csüggedés, ked-velenség szállja meg az embereket.

Més áros Szilveszter is nézi a maga

kenyerékjét, révedezve tekint rá pár pillan-attal. Egyszerre azonban felcsillan a szeme; szomorkodó pajtásai elé lép vidáman, magyar emeli a kenyéradarbot és szól a meggyőződés hangján derűlten, lelkesítően

— Emberek, testvérek! Ezel a durab kenyéret hádítuk meg Szerbiát!

A bakák elérik. Földviládek az arcok, tűz gyúld ki a bágyadt szemekben. Elér-tük a nagy igazságot, hogy dacára a kenyér kicsiségének, mégis meghódítjuk Szerbiát. A magyar katona akeja. A magyar lélek, a magyar igazság akeja.

A sors azonban nem akarta — akkor!

Előre nyomtak széles, ritka rajvonlal-ban, golyók záporában.

Mészáros Szilveszter elesett. Nem halt meg rögtön, még láttá társai előre törését, még jutit kedves hadtágya, Huszár György felé; bal keze a kenyértárisznájt mozgatta, emelgette, mintha inteni akarna vele: „mégis meghódítjuk”!..

Mészáros Szilveszter meghalt. Elte-mették a csatáret. Legyen emléke áradat, És éljen közöttünk. Ő is, velünk is maradt, mert éli és halhatatlan a magyar nép és a magyar erények is halhatatlanok... Meg-fogan még; testé válik meg az ige, a mit Mészáros Szilveszter hirdetett: „mégis meg-hódítjuk”!..

De nemcsak Szerbiát!

A magyar földművesek hadi tettei meg-hódítottak a világ rokonszenvét, nagyre-bbcsülését — és egyhujjában Orosz-Lengyel-országot is közösen a némettel a szövetsé-ges kötelekben.

Béke időszakában a béke fegyvereivel és érenyeivel küzd ez a mi földműves ele-münk; eddig fenntartotta a haza alapját ké-pző mezőgazdaságot, ezental a nemzet magas felvirágoztatásáson a célja, mert az a rendeltetés.

Az a kicsinyke karaj kenyér biztosít e felől. Csodálatos valamiből van készítve az: okosság, akarat, erő, képesség, messzi látás, meleg érzés, nemes jellem, kevés igény, nagy kereső képesség, szóval a magyar földműves erények összességéből.

Magyar Kázmér.

don annak a démonnak varázs hatalmát. Engem ne féls, miattam ne aggódj. Éval-laláltam s rendben lesz minden. Pont.

Bátyám — köszönöm. Azt hiszem mintjárt it is lesz.

Jó. Akkor hát megyek.

Kiment és utastotta Miklóst, hogy az érkező holgyet vezesse be a szalomba, de arról ne szóljon, ho' yki fogja fogadni.

Két perc múlva eszongettek. Miklós lebecsúljotta Tíz Liliit, ki észrevételöleg megrezgett, mikor Párkányi Endre előlék és nyugodt modorában bemutatkozott. A férfi jó szemégyre vette a leányt. El kellett ismernie, hogy csakugyan meglepő, sőt tüneményzerű jelenség. Karcsú, magas, ruganyos és csupa ideg. Arca olyan, mintha most lenne gyermekleányból nagy leány. Csodálatos ellentétek egyensúlya. Szép, — nem, ez közönséges, kicsinyes kitéjező re. Szeme: sejtető rejtelme. Haja sötét, szinte fekete, de csillogás bizonyos árnyal-atát mutatja a Tizión-vöröszén.

— Megbocsássom művésznő, — kezdte Párkányi — de én vagyok az oka, hogy most hiába ide farsádt. Öcsém még pár perccel előbb súlyos önkivétel állapotban fektült, miattam maga odaesngette a tele-fonhoz. Mivel ő nem mehetett, én valaszol-

tam a nevében. Persze akkor még sejtlem nem se volt arról, ami önök között történt, így azt hittem, kedves szolgálatot tesztek mindkettőjűnknek. Másként a világért bele nem avazokozom az ügybe.

— Ist-nem és mi van Gáborral?

— Az orvos szerint valami nagy le'ki rázkódottság érte. Olyan volt, mint a halott. De már jobban érzi magát egy kissé.

— Szólhatnék ve?

— Bocsánat — ez lehetetlen. Nem-csak állapota miatt, de azért is, mivel ő szilárdan megmarad szándékánál, amit ma-gának kívánlyított.

Tíz Lili csodálatos szeméi még ma-gyobbakra nyiltak és érdekes fehér arca még terebébbé vált.

Párkányi ridegen folytatta:

— Művésznő, ez az ügy mindkettőjűk részéről végleg be van fejeve.

Lili szeme szikrázó daccal villant Pár-kányira, de nyugodt föllényvel válaszolta:

— Ezt nem önnek a joga kimondani uram. Ez kétfélek legbensőbb ügye Gáborral.

— Az volt a szakítás pillanatáig. De most másként áll a dolog. Mert ha öcsém maga válaszolhat a művésznőnek: semmi más tovább. Igaz? Én pedig az ő tudta nélkül bár, — de akaratára ellenére — telje-

sen jóhiszeműleg, sőt a legjobb szándékkal cselekedtem. Enyiben tehát az én dolgom is, én okoztam a kellemetlenséget, miért újból kérem bocsánatát.

Lili föltekelt szeméi s indulni készült.

— Igaza van uram. Jöndulatát kö-szönöm.

Párkányi meglepetlen állt helyén. Mintha még várt volna valamit.

Tíz Lili észrevette.

— Tudja ön — szólt halkan, szinte sziszegő hangon, — miért lökött ki enge-met Gábor?

— Sejttem...

— Sejtji? — Csak — sejtji? Hát pre-sze! Azt nem volt neki bálorsága ön előtt elmondani.

— Mi?

— Hogy engem egy idő óta folyton önnel gyanusít.

— Én velem? En velem? — Hebegte Párkányi kigyulladó arccal. De hiszen ez képtelenség... Ó nekem egészen mást elmondt...

— Igén? Mást? S ön talán neki ad hitelt? Jö. Akkor okvetlen beszélnem kell vele rögtön... az ön jelenlétében. Lás-son ön tisztán mindent.

Párkányi iszonyu zavarban volt. Habo-

A világháború megérett a befejezésre.

Zürich, dec. hó. A Züricher Post* írja: A világháború megérett a befejezésre. Az ántánt Németország és Ausztria-Magyarországot nem győzhette le. Törökország visszaverte a Gallipoli és Mezopotámia ellen intézett támadást és megátmadja Egyiptomot, Szerbia sorsa meg van pecsételve. Franciaország kimerül a védekezésben, Anglia létevédekéi látja veszélyeztetve és az orosz, valamint az orosz hadaknak erős védezőerők állanak ellen. Ilyen körülmények között józanul gondolkoznak emberek előtt ott kell, hogy álljon a kérdés: érdemes-e még ezek után megvárni a további katonai események fejlődését? Végeredményben Anglián és Németországon függ a béke kérdésének elintézése, mert ők vannak első sorban abban a helyzetben, hogy a fejlődés processzusát befejezzék tekintve, levonják a következtetéseket.

HIREK.

***

— Lapunk olvasóinak és barátainak zavartalanul boldog karácsonyi ünnepeket kívánunk. Megemlékezzünk a szeretet és békeesség szent ünnepé; a harctérben éretünk s az édes haza boldog jövődjének küzdő szereteteinkről is, akiké szívünk minden dobbanás, lelkünk minden áldást rebegő töhász. Átartsa meg és áldja meg őket a magyarok Istene lelki-terti erőben, egészségben és győzelemmel koszorúva vezérleje őket visszafizhelyeinkhez! Úgy legyen! Ámen.

zolt. A kétkedés hirtelen nagyra nőtt lelkében. Nem érehte ugyan öccsenek iránta való féltékenységet, de azért elhitta. Az öltött eszébe birtelné, miért övta őt Gábor olyan aggodalmaskodva Lilitől, ha nem azért? És volna-e bátorsága a lánynak szinte erőszakolani a találkozást Gáborral, ha nem beszél igazat?

Szive megszedült már. Azt éllelde, hogy a szerelem sántáni erejt művészevel áll szemben.

— Nem hisz nekem? — Faggatózott Lili, ki úgy állt most ellőtte, mint egy szobor. Mint a Prometheusz alkotta fenséges ember-szobor, mielőtt ott lobogna testében az élet isten-lúze.

— Nem hiszi? Ismételté fagyos hangon.

— Elhiszen . . .

— Ó élvaddot, rossznak mondott, megátózt engemet úgy-e? . . .

Pártányi pillanásával akaratlanul is elárulta, hogy Lili eltalálta a valót.

— Tudja-e, sejtje ön, minő kárhözott élet az ön életem? . . . Egy nagy érzés életfogytig tartó vánkországosa a kalváriám. Örökös keresése annak, aki legalább hü visszhangja tudna lenni az érzelmemek, mely arra van íelve, hogy igazi megismerés nélkül, kietlen egyedüliségben lobogjon el és váljék semmivé . . .

(Folytatása következik.)

— A karácsonyi istentisztelet sorrendje a református templomban a következő: 1. Szombaton, ünnep első napján délelőtt prédikál Patonyi Dezső lelkész, urvasorai ágendát mond Bakó József lelkész, délután egyházi beszédet tart Szalontay Ferenc segédlelkész. 2. Vasárnap, ünnep másnapján délelőtt prédikál Bakó József lelkész, urvasorai beszédet mond Patonyi Dezső lelkész, délután egyházi beszédet tart Joó Imre segédlelkész. 3. Nyársapdon ünnep első napján délelőtt prédikál és urvasorát oszt Szalontay Ferenc segédlelkész. 4. Felsőhárdson ünnep másnapján prédikál és urvasorát oszt Joó Imre segédlelkész.

— A kukoricánség városunkban. Mind nagyok hullámokat ver fő közönség körében s mind melyebb — lájadalom! teljesen indokolt — keserűséget vált ki az egész lakosság lelkéből az az igazságtalan, sőt embertelen eljárás, mely a mesterségesen előidézett kukoricánséget már-már lenyegető gazdasági veszedelemmé tették nálunk a szigoruan, vagy talán helytelenül alkalmazott, tengeri-advételi korlátozások és leltások. Még egyszer es utóljára — de tudja a jó Isten, hányadszor! — hangsúlyozzuk és kijelentjük, hogy a mi kukoricatermésünk soha, egy évben sem, még a legbőségesebb termés idején sem volt képes fedezni a szükségletünket! Mi viágzó sertényestésztésink és hizalásunk fedezésére mindig behozatalra voltunk utalva.

Már ebben a háborus évben kiálltunk, elszendvittünk egy kukorica-vekszurát s most, bár volt egy kis termés, újabb s az eddigienél is siralmasabb bajba döntött bennünket az a követelés, mely a nálunk állítólag termelt 70.000 m.-máza kukoricából 16.000 m.-máza beszállgatását a törvény egész szigorúval sürgeti, holott a dolog úgy áll, hogy a saját termésünk még szükségletünk kielégítésére sem elegendő, nemhogy máshová adhatnánk belőle. Így előállott az a képtelen helyzet, hogy a saját kukoricájt nem használhatja fel a termelő a jószágra nevelésére és semmi pénzért nem kap a fogyasztó tengerit, hogy a sertést elfélhálhassa. Egész sereg panasz felszök előtünk, melyek keserűen igazolják, hogy a jószággot kénytelen a legtöbb birtokos soványan vagy félig hizott állapotban levégni, mert nincs kukorica, nincs elcség . . . A végtelenül sérelmes és veszedelmes helyzetet megfelelő alakban hozta felszínre a keddi közgyűlésben Szics Ambrus v. képviselő s a napirend előtti közérdektől felszólalására kaptunk is felvilágosító s megnyugtatón akaró választ, de félve félünk, hogy sem Szics Ambrus helyes és okos fejtegetései, sem a polgármester és rendőrkapitány választái nem hoznak igazi segítséget. Kaptunk felvilágosítást, de nem kapunk kukoricát! Elmondta Szics Ambrus, hogy a város szükségletére sem elegendős a kukoricakészlet és ennek dacára rekvirálták a kukoricát, ezzel lehetetlenül tették a jószágartást, sőt a föld megművelését is, ami méhetetlen kár városunk lakosságára. Kiviszi s a mi kevés kukoricánkat azért, hogy százezres nyereségekre a nagy bankok hizlaljanak rajta, akkor, amikor mi a sajátunk mellett is kénytelenek vagyunk jószágainkat kipusztítani a kukorica hiánya miatt. Az erre megindult hosszas vita során a polgármester és rendőrkapitány felvilágosították a közgyűlést, hogy a városi hatóság mindent megtett úgy

az alispán, mint a miniszter felvilágosítóására, sőt a vasuti forgalom alapján rásbán kimutatták, hogy a kukoricában városunknak nem kivitele, de óriási behozatala van. De ezek dacára követelte az alispán, hogy Nagyköros város 16.000 métermáza kukoricát mutasson ki papíron, ami meg is történt; ám hogy a kimutatott mennyiség nyel meg is lesze-e, az a jövő titka. A rendőrkapitány kijelentette a vita során, hogy bármilyen történjék is a kukorica meg nem léte esetén, ő a legjobb ügykezelést rajta les, hogy a város közönségét semmi igazságtalan sérelem vagy kár ne érje. A városi hatóság bejelentette egy a készletet, mint a lakosság szükségletét, és a felsőbb hatóság nem bízott meg kimutatásaink őszinteségében, sőt valószínű, hogy egyes gazdasági magánudítottok által bejelentett adatok a támaszkodó utas alispáni leirat is, mely a kukorica szabad forgalmának megengedése iránti feleletre most lékerzett. Elrendelte feljött a képviselőtestület, hogy egy újabb felirattal követeljen a földművelésügyi minisztert felvilágosítja fel a nagykörosi kukoricahányról és ezt a feliratot országgyűlési képviselőnkől, a rendőrkapitányból és a főügyészből álló bizottság nyújtsa át a miniszternek.

— Katonák Imakönyve. A dunaméltéki egyházközség püspöke meleghangú felhívást intézett a református gyülekezetekhez, hogy a harctérben küzdő katonasort vércink lelki vigasztalására imatönyvekre adóközön. Az ünnepekben a perseyek erre a célra lesznek kiéve. E mellett a lelkesi hivatalon személyes adakozások is folynak, mely az egyház 500 koronás adományán felül újabb 500 kor.-i gyümölcsömbözt. A tervezet az, hogy 1000 lélek után 100 koronát járjünk. Gy nagykörosi egyházuatra 1898 kor. adomány járul. — Cegléd és Halas már be is váltották a hozzájuk fűzött várdalmat; hiszük, hogy gyülekezetünk tagjai is hasonló áldozatkészséggel fognak megemlékezni távol levett szereteinkről. Az adományokat tisztelettel kereti a lelkesi hivatal.

— Adományok. Bakó József országgyűlési képviselő Takács Mihály apátipébanos útján a Vörös Kereszt Egyletnek, a hadi árúváknak, a rokkant katonáknak 25—25 kor. összesen 75 kor.-i adományozott, mely a megfelelő segítségnyújtásra beutalványozottat. Ugyancsak a hadi árú javára Gál Pál és neje 4 kor.-i adományozott.

— Az új közönségi iskolások. A képviselőtestület keddi közgyűlésében választotta meg az 1916. anár 1-től 1919. január 1-ig tartó 3 évre a közönségi iskolások tagjait. A választás egyhangulag történt és az iskolázók tagjai lettek: Antal Sándor, dr. Balla József, Bacsó Lajos, Dencs László, Bordács Szilárd, Cseri László, Danóczy Antal, dr. Dezső János, dr. Hegedűs Albert, Hegedűs Dénes, Kovács Ferenc, dr. Kovács Lajos, dr. Kókényi Dezső, dr. Magyar Ambrus, J. Nagy József, Patonai Pál, K. Pest Balázs, Sz. Szabó Ambrus, Szalai Ambrus, Szalai Lajos, Szappanos Sándor, Szántó Gyula, Szentpétery Géza, Szvós Ferenc, Szics Ambrus, Szics Bálint, B. Tóth Ferenc, Tóth Lajos, dr. Trummer Tamás, Varga István Összesen 30 képviselőtestületi tag.

— A közönségi takarékpénztár 1916. évi költségvetési előirányzatát elfogadta a közgyűlés, de abból irgalmatlanul törölte az összes drágasági pótlékokat. Elő volt

irányozva e címen a vezérigazgatónak 600 K. ügyészeknek 400 K, főkönyvelőnek 260 K, pénztárnoknak 240 K, könyvelőnek 160 K, segédkönyvelőnek 140 K, gyakornokoknak 80 K és szolgálatok 20 K, összesen 1970 K. A törleszt követelő képviselő urak felkutatásaihoz azzal indokolták a törést, hogy már megszűnt a drágaság! Így az összes 1916. évi üzleti év kiadását 81.210 K-ban állapították meg.

— **Virág-hullás.** Nincs nagyobb fájdalom a zülöli szívnek, mintha a sűrű hideg ágyra kell lefektetnie diete bőségséget, örömet, szeretet, édes gyermekét. S erre a fájdalomra bőségesen megtanította a háború a magyar szülőket, kiknek fiait ott pihennek messze-messze, idegenben, távoli országok jetelein sirtárhaj alatt. . . De még a hősi halálal elvesztett fiak életében támadó, büszke fájdalommal is szívet facsaróba a veszteség, mikor az édes gyermekét gyilkos betegség, hivatás üledéstől kell hervadni látni az édes apának és anyának. . . Az isteni bölcs gondviselés ezt a nagy csapást érte Somogyi Balázs földirtókossra és köziszteltetben álló családjára, kiknek szívük szerelmét, bájos fiatal leányukat, Erzsikét ragadta el könyörtelen kézzel a halál. Állig nyílt, már is elhervadt, fiatalsgának szép virágkorai sírba hullottak, kimondhatatlan, mely gyászára övencs és bánatos részvétele minden ismerősöknek. A kedves halott temetése ma délután 1 órákor megy végbe.

A család a következők gyászjelentést adta ki: „Alulírottak megírt szívet tudatjuk mindazokkal, kik mérhetetlen fájdalomukban osztozni akarnak, hogy családunk reményteljes virága Somogyi Erzsike husszantartó hervadás után 1915. évi december hó 22-én, délután 1 órákor, életének 22-ik évében jobblétre szenderült. Angyali ártatlanság, jó és kedves voltál, életed örömnök volt; elmúlásod szívünkben mely bánatot hagyott, el nem felejthetünk, sirtanuk még élünk s emléked élni fog közöttünk! Kedves halottunkat 1915. évi december hó 24-én délután harmadéig 3 órákor a ref. egyház szertartása szerint kísértük örök nyugalma helyére! Nagykőrös, 1915. december 23. Pihenésed legyen csendes. Álmaid feletti emléked viraszt. Somogyi Balázs és neje Tancsa Eszter mint szülők. Somogyi Gerson, Somogyi Margit mint testvérei. Id. Somogyi Gerson, Tancsa István és neje mint gyászszülők.”

— **Szilveszter est „Messze-Kőrös”** jávára. A nagykorú felkes honleányok alkalmi egyesülete f. hó 31-én, Szilveszter este a városi szálloda sz. nház-teremben „Messze-Kőrös” jávára nagyszívesen Szics Dezső tanítóképzési tanár ur és Fehér Dezső gyógyszerész ur szíves közreműködésével „Műsoros estélyt” rendez, melyre czuton van szerencsénk Nagykorús város nagyérdemű közönségét tisztelettel meghívni. Védnökök: Nagyságos Bakó Józsefné úrnő, orsz. gyűl. képviselőnek neje. Rendező: Fehér Dezső gyógyszerész ur. Műsor: I. Szózat. 2. Megnyitó beszédet mond nagy-tisztelettel Szics Dezső tanítóképzési tanár ur. 3. Izé kisasszony. Monológ. Irtá: Makay Emil. Elmondja: Mészáros Mariska. 4. A Kovácsok strájkja. Szeniorizott költemény. Elmondja: Magdika Kálmán tanítóképzési növendék. 5. Tárogatónt játszik cigányzene kísérettel Tancsa Jula főgimn. VIII. o. t. 6. A strájkj. Jelenet. Irtá: Nagy Endre. A szomszéd B. Boros Ferenc v. tisztviselő.

A bíró Törzsök Gábor tanító-növendék. 7. A nővér. Költemény. Irtá: Inczédi László. Elmondja: Fehér Dezső gyógyszerész ur. 8. Valami hitvája van. Vgjáték I felvonás. Irtá: Gondinet. Személyek: De Lussan André, orvos Magdika Kálmán tanító-növendék, Cecil, neje Józsa Teruska. Balancourt, magánzó B. Boros Ferenc v. tisztviselő, Nanette, Szépe Teruska. 9. Bucus, Élőgek. 10. Alik Itthon maradtak. Jelenet. Irtá: Heltai Jenő. Személyek: A nagypapa, Törzsök Gábor tanító-növendék. A fiatal asszony Zimák Ilonka. A fiatal leány Józsa Ilonka. A kisfiú Stróbel Frigyes. 11. Mit ír a gyerekek. 12. Megbeszélvélv. 13. Újra otthon, előképek. Az előképek személyei: Nagypapa Törzsök Gábor tanító-növendék. A fiatal asszony Zimák Ilonka. A fiatal leány Józsa Ilonka. A kisfiú Stróbel Frigyes. Sebessült katona Magdika Kálmán tanító-növendék. Apónokló Safrány Eszti, Dúzs Erzsike, Szépe Teruska és Mészáros Mariska. Angyal Vigh Eszti. 14. Apróságok. Előadja Fehér Dezső gyógyszerész ur. 15. Hymnus. Az előadás kezdete pont 8 órákor. Helyárak: Földszinti oldalszék 2 kor. Tálalászek 1 kor. 50 fill. Álló 1 kor. Karzati ülő 1 kor. Álló 60 fillér. Jegyek előre válthatók Fehér Dezső ur gyógyszerésztárában és Székely Albert ur könyvkereskedésében. A pénztárnál S. Varga Eszti és Safrány Ilonka ill. A jótékony célra való tekintettel felülfizeléseket köszönettel fogadunk és hirtalul nyugtatunk.

— **Elhalasztott temetés.** Somogyi Balázs leányának, Erzsikének temetése ma délután 1 órákor lesz.

— A polgári leányiskola ünnepély, melyet a hardculata kárpáti falvak járjepéti alapja jávára a váro által gyjtendő összeghez járulás nemes céljára rendezett az intézet tanári testülete és tanulóifjúsága, a társadalmi életk részvételével, díszes közönség jelenlétében, fényes erkölcsi és anyagi sikert aratva ment végbe a máj vasárnap, dec. 19-én. Az ünnepély az új főgimnázium emeleti dísztermében folyt le, melyet színművel megöltölt a tulnyomóan hölgyekből álló, díszes közönség. A bájos előadók, kiknek minden egyes száma megérdemelt, zajos tetszést aratott, igazi tudással, ihlettel és lelkesedéssel adták elő darabjaikat, az ének-számok pedig határozott bizonyosságot adták egyrészt a növendékek rátrémcségeknek, másrészt a buzgó és mielőtt vezetésnek, mellyel Szurmóné Gonda Mária a darabokat betanította és előadta. A közönség egy kedves és élvezetes délután szép emlékeivel távozott, a nagy nemzeti cél pedig 260 koronával gyarapodott! A minden dicsőreteret méltán megérdemelő előadás sikerült mintakép arra, hogy hogyan lehet a háborús viszonyok közt illeszkedő, nemes cél, komoly tartalmú s mégis élvezetes összeállításokat állítani munkálni a haza javát s a nemzeti összetartozás élnék értelet. Az eszme e helyes irányú megalálásáért az igazgatóságok, illetve a tanteszületet illeti az elismerés.

— **A 44–46 évesek behívása Ausztriában.** A Fremdenblatt közli: Mint a Tiroli Anzeiger illetékes helyesen szerzett értesülés alapján jelenti, a hadi, illetőleg néptel kéző szolgálatra besorozott 44–46 évesek behívása Ausztriában január derekára várható. Ennek megfelelően az ugyanezen korosztályhoz tartozó volt tisztek és zászlósok számarát, akik a négyhét tiszti kitépítésre jelentkeztek, december második felében kezdődnek a tanfolyamok. Az erre vonatkozó

behívási parancsokat már kiadták. Mivel az őrségi és menettápostálojajak létszámából meglehetősen nagyszámú, hadiszolgálatra képes legénység vonható el és mivel az egészségügyi és adióli intézetek tekintetén jelentékeny mennyiségű, tábori szolgálatra alkalmas legénység állítanak ismét a táborban álló pótcasapattettek köztelékbe, nincs kizárva sőt lehetséges, hogy január közepére egyelőre csak néhány évfáratot hívnak be, de meglehetősen bízósággal számítani lehet arra, hogy a 44–50 éves katonai szolgálatra alkalmas besorozottak nagyrészt csak a mögöttes országrészekben őrségi egészségügyi és helyőrségi szolgálatokra fogják használni, így szintén a katonai irodai szolgálatokra szükséges munkaeöket is ezeknek sorából fogják venni. A délkeleten meghódított nagy területeken nagy szükség van megfelelő menettápostattetekre, hadimunkásokra és más csapatokra, amelyek ezekből az évfáratokból kerülhetnek ki. Erre az alkalmazásra a megfelelő létszámú legénységet utolagos szemléken és pótfelülvezálatokon fogják kiszemelni.

— **A drágaság.** (Apró esetek) A drágaság komoly, borzastól komoly dolgot, de a magyar lélek ereje, a sírva-vigadó és vigadva sír a magyar ősi denjé átszillog meg a legsötétebb felhőkön, a drágaság fojtó áradatain is. Két apró esetet jegyzünk fel hamarában, mint jellemző tünetet az immár neveltségessé vált drágaságnak. Mert ha már türhetelenné találja önk ember a helyzetet, mit tegyen? — Nevet egy jót rajta, hogy a könyje is csorog beé. A fővárosi napilapokban olvassuk, hogy a karácsonyi makszimális árát meg-szabták. Rövid néhány sor az e kis ír, de minden hosszú cikknek és terjedő panasz-közlésnek beszédesbe bizonyítéka, hogy mekkora arányokat öltöt, milyen szűzinek vélt mezők is megejtett az üzleti életlenség, a szemérmelen spekuláció. Tehát még a karácsony ártatlan örömeinek, a gyermeki lelkek tiszta áhítatának meghalozan szép jelte, a kis, örökzöld fenyoja is belejött a zavaros forgatagba, hol: csak a veséjét neki! — gyöngéd jelszava a rohamra indul, vad seregek bösz csatakiáltása. Igazán furcsán érezheti majd magát a Jézuska, mikor a törvényes maximális hiteles bélyegével száraznyakúkn vonul be a fényes lipóvárosi palotákba! Egy érdemes tanterfű pedig melabusan jegyezte meg: „Maxi! A Krisztus is maxi lett! A karácsonya meg van raksziva! Makszi.*. . .

— **A Jalsovicsky István-emélek alapítvány** f. évi karmajóváradmódi az újp növeléséig szükséges szelvények beváltása után fennmaradó összegből az alapítványozó, Jalsovicsky Sándor miniszteri tanácsos ur rendelkezése szerint a helybeli katonai kárk ház karácsonya 50 korona, az árvák részére szintén 50 korona utaltatott ki az éden. A nemes lelki adományozó elhatározása ké helybeli és áldozatos támogatást érdemelt, szép cím munkáitást jutatta köztelékbe a megvalósításhoz.

— **Öngyilkosság.** Binari Lajos, helybeli szülész és illetőségű, 33 éves, ref. nőtlen földművelő f. hó 19-én ill. ker. 214. sz. alatti lakásának konyhájában a mestergerendula felakasztva, holtan léteik meg. A hulla ruhában, kalap nélkül lojtott a mintegy 2 és fél m. magas gerendán, nyakában többszörös, erős kötélfőző összecsavart hurkon. Lába alatt egy feldőlt gyálmozásoly hevert. A megejtett orvos-rendőri vizsgálát megállapította, hogy az egybként győngye álmán, szerencsétlen ember pánaján elmezavarában maga véltét végezt életének. Eltemették.

— Uj mozl. A keddi közgyűlés Weisz Jenő városi szállodai bérőnek engedélyt adott a földszinti színházteremben állandó mozgófényképszínház berendezésére. Lesz tehát már két „mozink”, lehet sokakozva meiveldőni, — csak pénzre legyen a magyarnak.

— A szent este. Az ideai karácsony este minden biznnyal sokkal kellemesebb, jobb hangulatban fog eltelni, mint a múlt évi. Most már nemcsak a győzelem reménye, hanem annak biztos tudata fog bennünket lelkesíteni. Hadseregünk diadalmasan nyomul előre minden fronton és nekünk itthon hadseregeink győzelmei meg kell erősíteni azzal, hogy kizsoltják a külföldi ipar produktumait és mindenütt a magyar ipar termékeit részesítjük előnyben. Gondoljunk erre a szent karácsony estéjén is és mikor a végső nagy diadalra, az áldást hozó közeli bekéire új tük poharunkat, abban már igazi magyar pezsgő, a *Palugyay I. és Fiai* cég, minden külföldivel vetekedő ízű pezsgője győzőgözzék.

— A rendőrség figyelmébe ajánljuk a városúháza nyugati oldalepületén levő nyilvános illemhelyet, melynek tisztasági állapotára csak egy találó, jó magyar kifejezés illik: „ez már mégis disznóság!” Hogyan merjük az egyes polgároktól a köztisztasági követelmények betartását elvárni, ha maga a város nem átálja elhanyagolni, figyelmen kívül hagyni a legelembb szabályokat is? Azonnali, erélyes intézkedést kérünk.

— Más. K.-ék, tekintélyes földbirtokos család cseléde elvitte a cipőjét a megszokott szusztejához, hogy talpajla meg és bor tsá be. A mester vállalta a munkát, a jó is jámbor leányzó ellenben elfeledte megkérdezni a csinálattás árát, feleslegesen tartotta az alkat: régi „kuncsaft” volt már, hát gondolta, hiszen egys drágaság van, de azért csak nem vesznek össze... Teltek-multak a napok — a világot sem egy nap alalt termettete az Úristen, kerem alásán! — De egy szep reggel mégis csak elkészült a cipelő. A lányka reménytel duzzadó kebellet állított be az „officinába”, de mily szörnyű lett meglepetése, mikor hallja, hogy a bor tsásért és talpalásért 12 kemény pengő, azaz 24 korona jár! — Elkérésében mi telhetett tőle?

— Öthagyta a cipőt és sietve távozott. Kicsiny esetek, de jellemző képek a háborús drágaságból!

— Adakozás. Az árvák részére Szabó Gyuláné 10 kor., Oblat Jenőné 10 zsonnánál december 19-én. Mundrutz Olga karácsony szombat estén az összes árvákat jó vacsorával a házánál megvendégelte, mely adományért halás köszönetet mond az Árvaházi bizottság.

Egy ügyes, segéd megbízható

a Nagykörii „Hangya” Fogyasztó és Értékesítő Szövetkezetek AZONNALI FELVÉTELIK. Ajánlatokat Erdélyi Teréz üzletvezetőnek elfogad.

NYILT-TÉR.*)

Figyelemztetés egy névtelen levélirónak.

Már több mint egy éve, hogy egy letevével elmeji egyen névtelen, jóakaratu megleket küldöz a városban szét, ugy a családunk egyes tagjainak, valamint a családunkhoz közelebb álló jó ismerősöknek. Természetesen, ezen aljas eljárás tanácsokra nemhogy nem adunk semmit, hanem most már felbontás nélkül, vagy nem fogadjuk el, vagy ha elfogadjuk, a tűzbe dobjuk.

Felszólítjuk tehát, hogy hagyjon fel ezen jelletelen eljárásával, vagy ha magyát olyan jó akaróknak tartja, akkor jöjjön személyesen, vagy írja meg neve által azokat a dolgokat, melyekkel alkalmatlanokak. Különbön, ha továbbra is moleztál bennünket, akkor a legmesszebb menő intézkedéseket fogjuk megenni a névtelen levélró kiderítése iránt.

A neszmélyi Papp család.

*) E rovat alatt közöltékirt nem vállal felelősséget a Szerkesztőség.

Közgazdaság.

(Köztelek Zsebnaptár 1916. évre.

Huszonkettődik évfolyam. Szerkesztik: Rubinczy Zoltán orsz. képvis., ÖMGE szövetségi titkár. Kéi kötet. Ára 4 K. A magyar gazdáknek jól ismert barátja és nélkülözhetetlen segítő társa: a Köztelek Zsebnaptár 1916. évi kötetei most jelentek meg. A háború a mezőgazdasági termelésnek óriási nehézségeket okozott nemcsak azzal, hogy minden termelőanyag rendkívüli mértékben megdrágult és a fogatos és kézimunkaerő jelentékeny része hiányzik, hanem azáltal is, hogy a gazdaságok vezetőinek nagyrésze is a háborúba vonulván, az otthonmaradtakkal igen sokszor a tapasztalt és gyakorlati tanácsadókat nélkülözvén, a háborús viszonyok okozta gazdálkodási nehézségek leggyözeze vagy megkerülése fokozódott. Kétszeres jelentősége és haszna van tehát egy oly kipróbált és bevált vezetőnek, mint amióne nek a Köztelek Zsebnaptár két évtizedet meghaladó eddigi fennállása alatt mutatkozott. A Zsebnaptár első köteté, amely a naptári részt és a gazdasági feljegyzések számára szükséges rovatok jegyzékéket tartalmazza, az, előző évek kipróbált változatlan formájában és terjedelmében jelent meg. A szakközleményeket tartalmazó második kötetben azonban sok, a háborús

viszonyok által indokolt, új közlemény és utmutatás foglaltatik, így különösen a takarmányok kihasználása, a csekélyebb értékű anyagoknak a feltárás új állattáplálásra való felhasználhatósága, az abrak-takarmányok hiányának pótlása, a műtrágyázás, a háborús törvényhozás és közigazgatás újabb rendelkezéseinek ismeretése, a gazdálkodás összes viszonyaira kiterjedő rebb kiegészített és javított ismeretekkel együtt a munkának értékét és használatosságát nagy mértékben emelik. Mindkét kötet a háborús viszonyok által előzötet technikai nehézségek dacára a régi elvezető és diszes kiadásban jelent meg. Gazdáinknak melegen ajánljuk. Beszerezhető bármely könyvkereskedésben.

Piaci árjegyzék.

Nagykörii, 1915 dec. 24.

I. Élelmiszerek.

(Tejmérték, tojás, kenyér)

Tej 1 liter	Kor.	36
Turó, 4 csomó		32
Vaj, 1 drb.		40
Tejföl (1 mérték 2 dl.)		22
Juh sajt, 1 kg. idei		16
Tojás, 1 db		64
Tojás, 100 db		16
Felharina kenyér		46

II. Baromfipec:

Hízott ud	kg.-ként	360
Sovány ud	kg.-ként	240
Hízott kacsa	kg.-ként	360
Sovány kacsa	kg.-ként	240
Tyúk	kg.-ként	240
Csirke	kg.-ként	240
Idej sovány liba	1 pár	240
Káppan	kg.-ként	240
Gyöngytyúk	kg.-ként	240

III. Gabonapiac:

Krumpli 1 mázsa	950
Szénia 1 mázsa	12.
Szalma 1 kocsi szám	20
Róz 100 kg.	29
Árpa 100 kg.	28
Zab 100 kg.	26
Kukorica 1 kg.	28

IV. Gyümölcspec:

Citromalma	1 kg.	60
Zirizalma	1 kg.	32
Pogácsalma	1 kg.	60
Rétesalma	1 kg.	60
Dió	1 kg.	180

Bécsi sertésvásári jelentés.

Eredeti tudósítás Scheiffelder és Társai cégtől (Bécs, St. Marx.) 1915. évi december 21.

A mai vásárra összesen 3790 darab sertés volt bejelentve, bevezetett azonban 1580 sildő és 1423 zsírterest és pedig: Magyarországból 2385 darab Galiciából — — — — —

Osztr. tartományokból 618 — — — — —

Összesen: 3003 darab

Az üzlet irányzata: igen szilárd volt. Prima magyar sertés — 530 fill. kivételesen — ill. Közép sertés 510—525 — Öreg sertés 510—520 — Könnyű- és szedettterest 460—500 — Sildő (lengyel erdélyi) 420—500—520 — Szeremsi — — — — —

LAKÁS ÉS KOSZT KERESTETIK

3 tanuló részére. Aki lajlandó erre, sürgős megbeszélés végett jelentkezék a felszegi ovodánál 201. sz. alatt.

Villanyos zseblámpák és
sárgás elemek kaphatók SZÉKELY
ALBERT könyvkereskedésében.

Eladó föld.

Szabó Lászlóné örökösinek hosszútávú 1 hold szőlő- és a kecskeméti-szentkirályi 51 hold szántó- és kaszáló földbirtoka örökön eladó. Ugyanott nagyobb mennyiségű széna van eladó. Értekezni lehet Ceglédn, III. ker. 32. sz. alatt Szabó Lászlóval.

Eladó ház.

A kecskeméti utcából nyíló Halász László cipészmeister ur szomszédságában levő ház, mely 2 külön álló lakrészt alkot két-két szoba és konyhával, azonkívül szép gyümölcsös tágas udvarkerttel kedvező, fizetési feltételek mellett örök áron eladó. Jelenleg azonnal haszonbérbe kiadó a gyümölcsös kerttel együtt.

Bán Korszós László X. ker. 126 sz. háza, mely áll 3 szoba (melyben egy tüzel van), egy konyha, éleškamra, sertésöl és nagy kocsiszínból, egy különlálló épület elkerített udvaron, egy szoba, konyha és istállóból, konyhakerttel eladó; értekezni lehet a tulajdonossal.

Inokai Tóth Dénes VII. ker., Hajnal-u. 146. sz. alatt levő 650 négyzetföld területen fekvő háza és telke, mely áll 2 különálló kényelmes lakasház, egyikben 4 szoba, éleškamra, zárt folyosó, alattuk nagy kettes pince, másikban 2 szoba, 1 konyha, továbbá alsó kamra, kamra és istállóból álló melléképületből, nagy zárt udvarral és mintegy 100 négyzetföld területű csemege szőlős és 350n-ol területű jövedelmező gyümölcsös kertből esetleg 3 részben is, 2 rész épületekkel, 1 rész pedig házlyeinek, igen kedvező fizetési feltételek mellett eladó. értekezni lehet a tulajdonossal a helyszínen vagy az irodán.

Hirdetmény.

Közvetlenül, hogy az erdő területén az erdőszűrés és vágás alkalmával többletfele visszacsétek követtetnek el. Ennek meggátálása céljából a t. városi képviselő testület határozata folytán közhírré tétetik, hogy a vágás területére napfolkelte előtt sem igával, sem gyalog bemenni nem szabad és onnan napnyugtára mindenki távozní köteles. Ezen intézkedést megszegők szigorúan fognak büntetlenni.

Kelt Nagykörösön az erdőügyi bizottságnak 1915 december 10-én tartott gyűlésében.

Szapponas Sándor
 erdőügyi bizottsági elnök.

4-4

Magyar-Orosz nyelvltan kapható
Székely Albert könyvkereskedésében. **Ára 60 fill.**

A buzáért, rozsert, kétszeresért, árpaért és zabért követelhető legmagasabb árak.

A terület megnevezése	B U Z A		ROZS		KÉT-SZERES		ÁRPA		ZAB	
	legmagasabb ára métermázsánként (100 kilogramm)									
	aug. 1-31-ől	aug. 10-19-ig bezárólag	aug. 11-31-ől	aug. 21-ig bezárólag	aug. 21-ike utáni időben	aug. 1-31	aug. 10-31-ig kezdve	aug. 10-31-ig kezdve	aug. 10-31-ig kezdve	aug. 10-31-ig kezdve
Nagy körös város területe	K	F	K	F	K	F	K	F	K	F
	38 50	37 50	36 50		29				28	28

Hirdetéseket jutányosárban vesz fel lapunk kiadóhivatala.

Nagy karácsonyi vásár!

A közelgő ünnepek alkalmából van szerencsém a n. é. közönség figyelmét felhívni dusan felszerelt áruházamra. A következő cikkekben érkezték újabbban tömeges készletek. :: :: ::

Karácsonyi és újévi izléses képes-

levelező-lapok. Naptárak az 1916. évre. Előjegyzési és zsebtárca naptárak. Levélapok dobozokban. Emlékkönyvek. Levelező-lap és fénykép albumok. Ridikülök. Tábori lapja stb. Híjúsági iratok és képes könyvek nagy választékban.

Bárhol hirdetett könyv ugyanazon árért portómentesen álltam megkapható.

Hírlapok- és folyóiratok előfizetését eszközölöm.

Tisztelettel
SZÉKELY ALBERT.

Legjobb beszerzési forrás!

ZÓKY ISTVÁN épület- és géplakatos **Nagykörös.**
 IV. Mentovich-utca 357. sz.

Elvállal mindennemű **épület és vasszerkezetek munkálatait**, valamint **gépjavításokat, villanyvillágítási javításokat, villanycsengők bevezetését és javítását, modern sir- és droikerítéseket** stb. stb. jutányos árak mellett szolid kivitelben készíték.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém értesíteni a t. gazdaközönséget, hogy a **Haditermény Részvénytársaság** részére mindenféle **gabonát, babot, krumplit** vásárolok a legmagasabb napi ár mellett és az eladókat a legnagyobb kedvezményben fogom részesíteni.

Kérve b. pártfogásukat, kiváló tisztelettel

SZÜCS SÁNDOR termény kereskedő.

Rózsavölgyi és Nádor-féle

Karácsonyi Zene Album megrendelhető eredeti bolti áron, költségmentesen Székely Albert könyvkereskedésben.

A Nagy Háború

írásban és képen.

Kapható:

Székely Albert
könyv- és papírkereskedőben

Egy füzet ára
40 fillér.

Értesítés!

Van szerencsém értesíteni a tisztelt közönséget, hogy Vasut. utca 56. szám alatt a volt Dönitz László féle házban 1 nagy és 1 kisebb bolt helyiség bármilyen fizetésre megfelelő, 1916 évi Május 1-től kezdve kiadó. Kivánatra esetleg átalakítom, lakás is van az udvarban. Értekezni lehet

úzv. Frank Zsigmondnéval
5-6v lakik VI. ker. Kossuth-ter 39. sz.

Vegye meg

okvetlenül **minden kedden, csütörtökön vasárnap a**

„Nagykőrös és Vidéke“

című gazdasági és politikai lapot.

Minden száma érdekes és csak

hétköznapi 4 fillér, vasárnap 10 fillér az ára.

Az Uránia mozgóban

1915 dec. 25-én karácsony első napján.
Nagy sláger! Nagy sláger!

Az angyalarcu boszorkány

kerül bemutatásra Életkép négy felvonásban.
Bolondok házában. Humoros. Utauglich. Humoros.
Vad etetés. Természeti.

1915 dec. 26-án karácsony második napján.
Amerikai sláger! Amerikai sláger!

PRÁRIAK RÉMEI

VAGY UTAZÁS AZ ARANY FÖLDRE.

Érd. készítő észak-amerikai cowboy dráma 3 felv.
Oh ezek a férfiak. Vígjáték két felvonásban.
Furcsa háború. Hum. Ékszer tolvajok. Színes.
Előadás kezdete mindkét napon d. n. 4, 6 és 8 órákor.
Rendes helyárak.

Ezen kitűnő szép műsorokba felhívom a n. é. közönség figyelmét, mellyel megelégedésüket előre is biztosíthatom. Becses pártfogásukat kéri kiváló tisztelettel
PAPP SÁNDOR tulajdonos.

Új temetkezési vállalat!

Tisztelettel értesítem Nagykőrös város és vidéke közönségét, hogy Kertész Gyula úr házában udvarában, a postával szemben nagyobb szabású **disztemetkezési vállalatot** nyitottam, ahol nagy raktárt tartok a legjobb kivitelű ércokporsókból, tennő és búrsonnyal való bevonásra alkalmas fakoporsókból, valamint a legdrágább kivitelű sirkoszorúkból, úgy annyira, hogy disztemetkezési intézetem ezen a téren a legmesszebb menő igényeknek is meg tud felelni. — Elvállalok egyszerű temetéstől kezdve a legdrágább kivitelig, az alább jeleztem árakban:

kotta behuzolt szeptet teríték 40 kor
térnőval behuzolt szeptet teríték 60 kor
ércokporsó, diszes mekkette 180 kor

Ujjonnan készült gyászkozmist, minden felszámítás nélkül két lóval, négy lóval pedig 3 koronáért küldöm ki.

Meg kell említenem, hogy városunkban évek óta létező összes temetkezési vállalatok lársas viszonyban vannak egymással, emellett a náluk levő árakkal a versenyt mindenkor könnyen felveszem, továbbá, mert temetkezési intézetem csak egyedül a maajam tulajdonát képezi, tehát a főbbiekkel kartelen nem vagyok. Kérem a n. é. közönség szíves pártfogását, mert temetkezésem célja a gyászoló közönséget nagy pénzt megtakarítani, nem pedig az eddigi egységes kartel árakat fizettni. Kiváló tisztelettel

SCHIFFER MARTON,
főb. kereskedő, temetkezési vállalkozó

Nagy választék a legszebb sirkoszorúkból!

A temetéshez gyászkozsit és lovat ingyen adok!

Nagykőrösön ma egyedül kartelen kivültemetkezésé